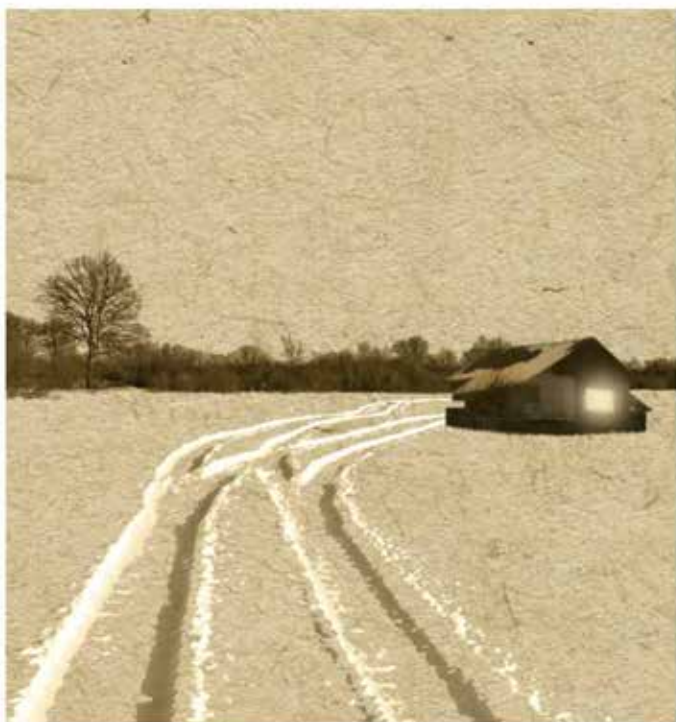

RAYMOND CARVER

LÜTFEN
SESSİZ OLUR MUSUN,
LÜTFEN?

ÖYKÜ

Çeviri: AYÇA SABUNCUOĞLU

♥
CAN

3.
BASKI

RAYMOND CARVER

LÜTFEN
SESSİZ OLUR MUSUN,
LÜTFEN?

Can Modern

Will You Please Be Quiet, Please?, Raymond Carver

© 1983, Raymond Carver

© 1989, Tess Gallagher

© 2012, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2012

3. basım: Şubat 2019, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © Shutterstock

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-1438-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750714382

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

RAYMOND CARVER
LÜTFEN
SESSİZ OLUR MUSUN,
LÜTFEN?

ÖYKÜ

İngilizce aslından çeviren

Ayça Sabuncuoğlu

Raymond Carver'ın Can Yayınları'ndaki diğler kitapları:

Bilmezsınız Aşk Nedir, 2011

Aşk Konuştuğumuzda Ne Konuřuruz, 2013

Katedral, 2014

Fil, 2015

Azgın Mevsimler, 2016

RAYMOND CARVER, 1938 yılında doğdu. Lise öğrenimini yarıda bırakmasına karşın sonradan Chicago Devlet Üniversitesi'nde, California'nın Arcata kentindeki Humboldt Devlet Üniversitesi'nde ve dünyaca ünlü Iowa Yazarlık Atölyesi'nde öğrenimini tamamladı. Öykülerini yayımlamaya üniversitenin dergisinde başlayan yazarın bu dergi dışında ilk öyküsü 1960'ta yayımlandı. 1976 yılında yayımlanan ilk öykü derlemesi *Lütfen Sessiz Olur musun, Lütfen?* ulusal edebiyat ödülüne aday oldu. Çok erken yaşta evlenen Carver, ailesini geçindirmek için bir yandan yazarlık uğraşını sürdürürken, öte yandan hademelik ve servis elemanlığı yaptı, benzin istasyonunda çalıştı. Sonraları ABD'nin çeşitli üniversitelerinde yaratıcı yazarlık dersleri verdi ve Syracuse Üniversitesi'nde İngiliz edebiyatı profesörü oldu. 1988'de elli yaşındayken akciğer kanserinden öldü ve aynı yıl Amerikan Güzel Sanatlar ve Edebiyat Akademisi'ne üye seçildi.

AYÇA SABUNCUOĞLU, 1972'de İstanbul'da doğdu. Avusturya Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Çevirmenlik ve kitap editörlüğü yapıyor. Bazı çevirileri: *Satranç* (Stefan Zweig), *Dokuz Buçukta Bilardo* (Heinrich Böll), *Amerika* (Franz Kafka), *Üç Deniz Öyküsü* (Joseph Conrad), *Umut Tarlaları* (José Saramago), *Kardeşimin Gölgesinde* (Uwe Timm), *Dünyanın Ölçümü* (Daniel Kehlmann), *Birbirimiz Olmadan* (Martin Walser).

Bu kitap Maryann için

İçindekiler

Şişko	13
Komşular	19
Olacak İş Değil	27
Onlar Senin Kocan Değil	33
Sen Doktor musun?	41
Baba	51
Kimse Bir Şey Söylemezdi	53
Yirmi Dört Hektar	71
Alaska'da Ne Var?	85
Akşam Okulu	101
Koleksiyoncular	109
Ne Yapıyorsunuz San Francisco'da?	117
Öğrencinin Karısı	127
Kendini Benim Yerime Koy	137
Jerry, Molly ve Sam	157
Neden, Tatlım?	173
Ördekler	181
Buna Ne Dersin?	189
Bisikletler, Kaslar, Sigaralar	199
Arabanın Gerçek Kilometresi Bu mu?	211

İşaretler	223
Lütfen Sessiz Olur musun, Lütfen?	231

ŞİŞKO

Arkadaşım Rita'nın evinde oturmuş, kahve ve sigara içiyor ve ona olayı anlatıyorum.

İşte ona anlattıklarım:

Sakin bir çarşamba günü akşam saatlerinde Herb, şişman adamı benim servis bölgeye oturtuyor.

Bu şişman adam şimdiye dek gördüğüm en şişman insan, yine de düzgün görünümlü ve yeterince iyi giyimli. Onunla ilgili her şey iri. Ama en net hatırladığım, parmakları. Yaşlı çiftle ilgilenmek için onunkine yakın masada durduğumda, önce parmakları dikkatimi çekiyor. Normal bir insanın parmaklarının üç katı büyüklüğünde görünüyorlar... uzun, kalın, pürüzsüz parmaklar.

Diğer masalarımıyla ilgileniyorum, dört işadamından oluşan bir grup, çok talepkâr; dört kişilik bir grup daha, üç erkek ve bir kadın; bir de bu yaşlı çift. Leander şişman adamın suyunu doldurdu, ben de seçimini yapmadan önce karar vermesi için şişman adama bol zaman tanıyorum.

İyi akşamlar, diyorum. Ne alırdınız? diyorum.

Rita, adam iriydi, hem de nasıl.

İyi akşamlar, diyor. Merhaba. Evet, diyor. Sanırım sipariş vermeye hazırız, diyor.

Konuşma tarzı... nasıl derler, tuhaf. Ve arada sırada hafif bir puflama sesi çıkarıyor.

Sanırım sezar salatasıyla başlayacağız, diyor. Sonra bir kâse çorba, yanında da ekmek ve tereyağı, mümkünse. Kuzu pirzola alacağım galiba, diyor. Ve çiğ kremalı fırın patates. Tatlıyı sonra düşünürüz. Çok teşekkürler, diyor ve mönüyü bana uzatıyor.

Tanrım, Rita, ne parmaklardı ama.

Hızlı adımlarla mutfağa gidip siparişi Rudy'ye iletiyorum, asık yüzle alıyor. Rudy'yi bilirsin. Rudy çalışırken böyledir.

Ben mutfaktan çıkarken, Margo... Sana Margo'dan söz etmiş miydin? Rudy'nin peşinde koşan? Margo bana, Şişman arkadaşın kim? Tam bir tombalak, diyor.

Bu, olayın bir parçası. Bence gerçekten bir parçası.

Sezar salatayı masasına götürüyorum, her hareketimi izliyor, bir yandan da ekmek parçalarına tereyağı sürüp bir kenara koyuyor, sürekli o puflama sesini çıkararak. Her neyse, o kadar tedirgin oluyorum ki su bardağını çarpıp deviriyorum.

Çok üzgünüm, diyorum. Acele işe şeytan karışır. Çok üzgünüm, diyorum. İyi misiniz? Hemen komiye temizletirim, diyorum.

Önemli değil, diyor. Bir şey yok, diyor ve pufluyor. Endişelenmeyin, bizce sakıncası yok, diyor. O gülümseyip elini sallarken ben Leander'i getirmek için uzaklaşıyorum, salatayı servis etmek için geri döndüğümdeyse, şişman adamın ekmek ve tereyağının hepsini yediğini görüyorum.

Biraz sonra, ona biraz daha ekmek getirdiğimde, salatasını bitirmiş. O sezar salataların büyüklüğünü biliyor musun sen?

Çok nazıksınız, diyor. Bu ekmek fevkalade, diyor.

Teşekkürler, diyorum.

Gerçekten çok iyi, diyor, bunda ciddiyiz. Böyle ek-

meği pek sık bulamıyoruz, diyor.

Nerelisiniz? diye soruyorum. Daha önce sizi buralarda gördüğümü sanmıyorum, diyorum.

Unutulacak biri değilmiş, diye araya giriyor Rita, büyük altından gülerek.

Denver, diyor.

Merak etsem de, konu hakkında daha fazla bir şey söylemiyorum.

Çorbanız birkaç dakika içinde gelir efendim, diyor ve çok talepkâr dört işadamından oluşan grubumun son dokunuşlarını yapmak üzere uzaklaşıyorum.

Çorbasını servis ederken, ekmeğın yine ortadan kaybolduğunu görüyorum. Tam o sırada son ekmek parçasını ağzına götürüyor.

İnanın bana, diyor, her zaman böyle yemeyiz, diyor. Ve pufluyor. Bizi bağışlayın, diyor.

Aklınıza böyle şeyler getirmeyin lütfen, diyorum. Bir insanın yemek yiyip keyif aldığını görmek hoşuma gider, diyorum.

Bilmiyorum, diyor. Sanırım böyle de diyebilirsiniz. Ve pufluyor. Peçeteyi düzeltiyor. Sonra kaşığını alıyor.

Tanrım, amma şişman! diyor Leander.

Elinde değil, diyorum, o yüzden kapa çeneni.

Masaya bir sepet daha ekmek ve biraz daha tereyağı koyuyorum. Çorba nasıldı? diyorum.

Teşekkürler. İyiydi, diyor. Çok iyiydi, diyor. Peçeteyle dudaklarını silip çenesine hafifçe dokunuyor. Sizce de içerisi sıcak mı, yoksa bana mı öyle geliyor? diyor.

Hayır, içerisi sıcak, diyorum.

Belki de paltomuzu çıkarırız, diyor.

Buyurun, diyorum. İnsan rahat etmeli, diyorum.

Doğru, diyor, çok, çok doğru, diyor.

Ama biraz sonra hâlâ sırtında paltosu olduğunu görüyorum.

Kalabalık gruplarım gitti, yaşlı çift de öyle. Mekân boşalıyor. Şişman adama pizolasını ve fırın patatesini, yanında da biraz daha ekmek ve tereyağı servis ettiğim sırada, kalan son kişi o.

Patatesine bol miktarda çiğ krema döküyorum. Çiğ kremasının üzerine domuz jambonu ve frenksoğanı serpiyorum. Biraz daha ekmek ve tereyağı getiriyorum.

Her şey yolunda mı? diyorum.

Güzel, diyor ve pufluyor. Mükemmel, teşekkürler, diyor ve yine pufluyor.

Afiyet olsun, diyorum. Şeker kâsesinin kapağını kaldırıp içine bakıyorum. Başını sallıyor ve ben uzaklaşana dek bana bakmayı sürdürüyor.

Şimdi biliyorum, bir şeyin peşindeydim. Ama neyin, bilmiyorum.

İhtiyar yağ tulumundan ne haber? Dizlerinin bağına çözecek, diyor Harriet. Harriet'ı bilirsin.

Tatlı olarak, diyorum şişman adama, *Green Lantern Special* var, soslu bir puding keki; *cheesecake*, vanilyalı dondurma ve ananaslı sorbe de var.

Sizi geç bırakmıyoruz, değil mi? diyor, puflayarak ve endişeli görünerek.

Bırakmıyorsunuz, diyorum. Tabii ki bırakmıyorsunuz, diyorum. Acele etmeyin, diyorum. Siz kararınızı verirken ben de size biraz daha kahve getireyim.

Size karşı dürüst olacağız, diyor. Ve koltuğunda kıpırdıyor. *Special*'ı isteriz, ama bir porsiyon vanilyalı dondurma da alalım. Bir damlacık çikolata şurubuyla, mümkünse. Aç olduğumuzu size söylemiştik, diyor.

Tatlısıyla bizzat ilgilenmek için mutfağa gidiyorum ve Rudy, Harriet senin sirkten şişman bir adam bulunduğunu söylüyor, diyor. Doğru mu?

Rudy önlüğünü ve başlığını çıkarmış, ne demek istediğimi anlıyorsan eğer.

Rudy, adam şişman, diyorum, ama bütün hikâye bu değil.

Rudy gülmekle yetiniyor.

Şişkoya abayı yakmış gibi geldi bana, diyor.

Tam o anda mutfağa giren Joanne, sözlerine dikkat etsen iyi olur Rudy, diyor.

Kıskanıyorum, diyor Rudy, Joanne'e.

Special'ı ve koca bir kâse vanilyalı dondurmayla yanında çikolata şurubunu şişman adamın önüne koyuyorum.

Teşekkürler, diyor.

Bir şey değil, diyorum... ve duygulanıyorum.

İster inanın ister inanmayın, diyor, her zaman böyle yememişizdir.

Bana gelince; yerim, yerim ve kilo alamam, diyorum. Kilo almak isterdim, diyorum.

Hayır, diyor. Seçme şansımız olsaydı, hayır. Ama seçme şansımız yok.

Sonra kaşığı alıp yiyor.

Başka? diyor Rita, sigaralarımдан birini yakıp sandalyesini masaya yaklaştırmak. Bu hikâye giderek ilginçleşiyor, diyor Rita.

Hepsi bu. Başka bir şey yok. Tatlılarını yiyor, sonra da oradan ayrılıyor, sonra da biz eve gidiyoruz, Rudy ile ben.

Ne şişkoymuş ama, diyor Rudy, yorgun olduğunda hep yaptığı gibi gerinerek. Sonra gülmekle yetiniyor ve televizyon izlemeye geri dönüyor.

Çay suyu koyuyor ve duş alıyorum. Elimi karnıma koyuyor, çocuklarım olsaydı ve içlerinden biri böyle şişman görünseydi ne olurdu diye merak ediyorum.

Suyu çaydanlığa boşaltıyorum; fincanları, şeker kâsesini, yarı yarıya dolu kutuyu hazırlayıp tepsiyi Rudy'ye götürüyorum. Sanki konuyu düşünüyormuş gibi, küçüken şişman bir çocuk tanırdım, diyor Rudy, iki tane şişman çocuk, gerçekten şişman çocuklar. Duba gibiydiler,

Tanrım. Adlarını hatırlamıyorum. Şişko; o çocuğun tek adı buydu. Ona Şişko derdik, bitişliğimde oturan çocuğa. Komşuydu. Öbür çocuk sonradan ortaya çıktı. Adı Titrek'ti. Öğretmenler dışında herkes ona Titrek derdi. Titrek ile Şişko. Keşke resimleri olsaydı, diyor Rudy.

Söyleyecek bir şey bulamıyorum, böylece çayımızı içiyoruz ve çok geçmeden kalkıp yatağa gidiyorum. Ruddy de kalkıyor, televizyonu kapatıyor, sokak kapısını kilitliyor ve düğmelerini çözmeye başlıyor.

Yatağa girip kenara kadar kayıyor ve orada karınüstü yatıyorum. Ama hemen, ışığı söndürüp yatağa girer girmez, Rudy başlıyor. Benim isteğim dışında olsa da, sırtüstü dönüp biraz rahatlıyorum. Ama şöyle bir şey oluyor: Üzerime çıktığında, birden kendimi şişman hissediyorum. Müthiş derecede şişman hissediyorum, öyle şişman ki Rudy minicik kalıyor, varla yok arası.

Tuhaf bir hikâye bu, diyor Rita, ama ne anlam çıkaracağını bilmediğini görebiliyorum.

Moralim bozuk. Ama bunu ona açmayacağım. Zaten çok şey anlattım.

Bekleyerek oturuyor, narin parmakları saçlarını karıştırıyor.

Neyi bekliyor? Bilmek isterdim.

Aylardan ağustos.

Hayatım değişecek. Hissediyorum.

KOMŞULAR

Bill ve Arlene Miller mutlu bir çiftti. Ama ara sıra, buldukları çevrede bir tek kendilerinin yerinde saydığını hissediyorlardı; Bill'e kala kala muhasebecilik görevleriyle ilgilenmek kalmıştı, Arlene ise ufak tefek sekreterlik işleriyle uğraşıyordu. Bazen bu konuyu konuşurlardı, çoğunlukla komşuları Harriet ve Jim Stone'un hayatıyla kıyaslama yaparak. Miller'lara göre, Stone'lar daha dolu ve daha parlak bir hayat yaşıyorlardı. Stone'lar her zaman yemeğe çıkar, evde eğlenir ya da ülkede Jim'in işiyle bağlantılı bir yere seyahat ederlerdi.

Stone'lar, Miller'ların karşısında, koridorun öbür tarafında oturuyorlardı. Jim makine parçaları satan bir şirkette pazarlamacıydı ve sık sık iş gezilerini keyif gezile riyle birleştirmeyi başarırdı; bu sayede Stone'lar on günlüğüne evden ayrılıp akrabaları ziyaret etmek için önce Cheyenne'e, sonra St. Louis'e giderlerdi. Onların yokluğunda, Miller'lar Stone'ların dairesine göz kulak olur, Kitty'yi besler ve çiçekleri sularlardı.

Bill ile Jim arabanın yanında el sıkıştılar. Harriet ile Arlene birbirlerinin dirseklerini tutup dudaklarına küçük bir öpücük kondurdular.

"İyi eğlenceler," dedi Bill, Harriet'a. "Eğleneceğiz," dedi Harriet. "Size de iyi eğlenceler çocuklar."

Arlene başını salladı.

Jim ona göz kırptı. “Hoşça kal Arlene. Kocana iyi bak.”

“Bakarım,” dedi Arlene.

“İyi eğlenceler,” dedi Bill.

“Emin ol eğleneceğiz,” dedi Jim, Bill’in kolunu hafifçe kavrayarak. “Tekrar teşekkürler çocuklar.”

Stone’lar arabayla uzaklaşırken el salladılar, Miller’lar da el salladılar.

“Keşke yerlerinde olsaydık,” dedi Bill.

“Tanrı biliyor ya, bir tatil ikimize de iyi gelirdi,” dedi Arlene. Dairelerine çıkan merdiveni tırmanırken Bill’in kolunu tutup kendi beline doladı.

Akşam yemeğinden sonra Arlene, “Unutma, Kitty’ye ilk akşam ciğer ezmesi verilecek,” dedi. Mutfak kapısının eşliğinde durup Harriet’in ona geçen yıl Santa Fe’den getirdiği eliş masa örtüsünü katladı.

Bill, Stone’ların dairesine girerken derin bir nefes aldı. İçerinin havası şimdiden ağırlaşmıştı ve belli belirsiz tatlıydı. Televizyonun üzerindeki güneş biçimli saat sekiz buçuğu gösteriyordu. Harriet’in saatle birlikte eve gelişini, Arlene’e göstermek için holü geçişini hatırladı; pirinç gövdeyi kollarının arasına almış, sanki bir bebekmiş gibi pelür kâğıdın arasından onunla konuşuyordu.

Kitty yüzünü onun terliklerine sürdü ve sonra yan tarafına döndü, ama Bill mutfağa gidip pırıl pırıl kurutmalığa istiflenmiş konserve kutulardan birini seçince, hemen ayağa fırladı. Kediye mamasını didiklerken bırakan Bill banyoya yöneldi. Aynada kendine baktı, sonra gözlerini kapadı, sonra yeniden baktı. İlaç dolabını açtı. Bir hap kutusu bulup üstündeki etiketi okudu –*Harriet Stone. Doktorun önerdiği gibi günde bir tablet*– ve cebine attı. Tekrar mutfağa gitti, bir sürahi su alıp oturma oda-

sına döndü. Sulamayı bitirdi, sürahiyi kilimin üstüne koydu ve içki dolabını açtı. Arkadaki Chivas Regal şişesine uzandı. Şişeden iki yudum aldı, dudaklarını gömleğinin koluna sildi ve şişeyi yerine koydu.

Kitty kanapede uyuyordu. Bill ışıkları söndürdü, kapıyı yavaşça kapatıp kontrol etti. İçinden bir ses, bir şey bıraktığını söylüyordu.

“Nerede kaldın?” dedi Arlene. Bacaklarını kıvrıp altına almış, televizyon seyrediyordu.

“Kitty’yle oynadım,” dedi ve onun yanına gidip göğüslerine dokundu.

“Haydi yatağa hayatım,” dedi.

Ertesi gün Bill yirmi dakikalık öğle tatilinin sadece on dakikasını kullandı ve beşe çeyrek kala çıktı. Tam Arlene otobüsten inerken, arabayı otoparka park etti. Arlene’in binaya girmesini bekledi, sonra merdiveni koşarak çıkıp onu asansörden inerken yakaladı.

“Bill! Tanrım, ödümü patlattın. Erkencisin,” dedi Arlene.

Bill omuz silkti. “İş yoktu,” dedi.

Arlene, kapıyı açsın diye anahtarını Bill’e verdi. Bill onun peşinden içeri girmeden önce koridorun karşı tarafındaki kapıya baktı.

“Haydi yatağa,” dedi.

“Şimdi mi?” Arlene güldü. “Sana ne oldu böyle?”

“Hiç. Elbiseni çıkar.” Bill onu beceriksizce tuttu ve Arlene, “Yüce Tanrım, Bill,” dedi.

Bill kemerini çözdü.

Daha sonra Çin yemeği getirttiler, gelince de iştahla, konuşmadan yediler ve plak dinlediler.

“Kitty’yi beslemeyi unutmayalım,” dedi Arlene.

“Tam da onu düşünüyordum,” dedi Bill. “Hemen giderim.”

Kedi için bir kutu balıklı mama seçti, sonra sürahiye doldurdu ve sulamaya gitti. Mutfağa döndüğünde, kedi, kabinin içini tırmalıyordu. Gözlerini dikip bir süre Bill'e baktıktan sonra, üstünde yattığı kâğıtlara geri döndü. Bill bütün dolapları açtı ve konserveleri, baklagilleri, paketli yiyecekleri, kokteyl ve şarap kadehlerini, porselenleri, tencere ve tavaları inceledi. Buzdolabını açtı. Burnuna kereviz kokusu geldi, çedar peynirinden iki ısırık aldı ve bir elmayı dişleyerek yatak odasına yürüdü. Yatak muazzam görünüyordu, kat kat yere inen kabarık, beyaz bir yatak örtüsü seriliydi. Bir komodinin çekmecesini açtı, yarı boş bir sigara paketi buldu ve cebine tıkaştırdı. Sonra gömme dolaba ilerledi ve tam onu açarken sokak kapısı çalındı.

Giderken banyoya uğrayıp sifonu çekti.

"Nerede kaldın?" dedi Arlene. "Bir saatten fazladır buradasın."

"O kadar oldu mu?" dedi Bill.

"Evet, oldu," dedi Arlene.

"Tuvalete gitmem gerekti," dedi Bill.

"Kendi tuvaletin var," dedi Arlene.

"Tutamadım," dedi Bill.

O gece yine seviştiler.

Sabah Arlene'e işyerini aratıp hasta olduğunu, gele-meyeceğini söyledi. Duş aldı, giyindi ve hafif bir kahvaltı yaptı. Bir kitaba başlamaya çalıştı. Yürüyüşe çıktı ve kendini daha iyi hissetti. Ama bir süre sonra, elleri hâlâ ceplerinde, daireye geri döndü. Belki kedinin dolaşmasını duyarım umuduyla Stone'ların kapısında durdu. Sonra kendi kapısından girdi ve anahtarı almak için mutfağa gitti.

İçerisi onun dairesinden daha serin gibiydi ve de daha karanlık. Bitkilerin havanın sıcaklığıyla bir ilgisi olup olmadığını merak etti. Pencereden dışarı baktı, son-

ra da yavaş yavaş her bir odadan geçerek gözüne takılan her şeyi inceledi, dikkatle, teker teker. Kül tablalarını, mobilya parçalarını, mutfak aletlerini, saati gördü. Her şeyi gördü. Sonunda yatak odasına girdi ve kedi ayaklarının dibinde belirdi. Onu bir kez okşadı, banyoya götürdü ve kapıyı kapadı.

Yatağa uzanıp gözlerini tavana dikti. Bir süre gözleri kapalı yattı, sonra elini kemerinin altına soktu. Hangi gün olduğunu anımsamaya çalıştı. Stone'ların ne zaman döneceklerini hatırlamaya çalıştı, sonra da dönüp dönmeyeceklerini merak etti. Yüzlerini ya da konuşma ve giyim tarzlarını hatırlayamıyordu. İç çekti ve bir gayret yuvarlanarak yataktan indi, şifoniyerin üzerinden uzanıp aynada kendine baktı.

Gömme dolabı açıp bir Hawaii gömleği seçti. Bermuda şort bulana dek bakındı, düzgünce ütülenmişti ve verev dokunmuş kumaştan kahverengi, bolca bir pantolonun üzerine asılmıştı. Kendi giysilerinden kurtulup şortla gömleği üzerine geçiriverdi. Yeniden aynaya baktı. Oturma odasına gidip kendine bir içki koydu ve yudumlayarak yatak odasına geri döndü. Mavi bir gömlek, koyu renk bir takım elbise, mavi-beyaz bir kravat, siyah Oxford ayakkabılar giydi. Kadeh boşalmıştı, bir içki daha almaya gitti.

Yeniden yatak odasına gelince, bir sandalyeye oturdu, bacak bacak üstüne attı ve kendini aynada inceleyerek gülümsedi. Telefon iki kez çalıp sustu. Bill içkisini bitirip takım elbiseyi çıkardı. Üst çekmeceleri karıştırıp bir külotla sutyen buldu. Külotu üstüne geçirip sutyeni taktı, sonra gömme dolapta kılık kıyafet aradı. Siyah-beyaz ekose bir etek giyip fermuarını çekmeye çalıştı. Önden düğmeli, şarap kırmızısı bir bluz giydi. Kadının ayakkabılarını gözden geçirdi, ama ayağına uymayacağını anladı. Uzun süre oturma odasının penceresinden, perde-

nin arkasından dışarı baktı. Sonra yatak odasına döndü ve her şeyi kaldırdı.

Aç değildi. Arlene de fazla yemedi. Utangaç bir tavırla birbirlerine bakıp gülümsediler. Arlene sofradan kalkıp anahtarın rafta olup olmadığını kontrol etti, sonra da çabucak tabakları topladı.

Bill mutfak kapısının eşiğinde durup sigara içti ve onun anahtarı almasını izledi.

“Ben karşıya geçiyorum, sen rahatına bak,” dedi Arlene. “Gazete filan oku.” Parmaklarıyla anahtarı kavradı. Bill’in yorgun göründüğünü söyledi.

Bill dikkatini haberelelere yoğunlaştırmaya çalıştı. Gazeteyi okudu ve televizyonu açtı. Sonunda karşıya geçti. Kapı kilitliydi.

“Benim. Hâlâ orada mısın hayatım?” diye seslendi.

Bir süre sonra kilit açıldı ve Arlene dışarı çıkıp kapıyı kapadı. “Ben gideli çok oldu mu?” dedi.

“Eh, oldu,” dedi Bill.

“Öyle mi?” dedi Arlene. “Herhalde Kitty’yle oynamışım.”

Bill onu süzdü ve Arlene bakışlarını kaçırdı, eli hâlâ kapı kulpuundaydı.

“Tuhaf,” dedi. “Bilirsin... birinin evine böyle girmek.”

Bill başını salladı, Arlene’in elini kulptan çekti ve onu kendi kapılarına götürdü. Dairelerine girmeleri için kapıyı açtı.

“Hakikaten tuhaf,” dedi.

Arlene’in kazağının arkasına beyaz pamuk yapışmış olduğunu fark etti, yanakları da kıpkırmızıydı. Onun boyunu ve saçını öpmeye başladı, o da dönüp Bill’i öptü.

“Ah, kahretsin,” dedi Arlene. “Kahretsin, kahretsin,” diye şarkı söyledi, küçük bir kız gibi ellerini çırparak. “Şimdi hatırladım. Oraya yapmaya gittiğim şeyi yapma-

yı tamamen unuttum. Kitty'yi beslemedim ya da sulama yapmadım." Ona baktı. "Aptalca değil mi?"

"Bence değil," dedi Bill. "Bir dakika. Sigaramı alayım da seninle geleyim."

Arlene, Bill'in kapılarını kapayıp kilitlemesini bekledi, sonra da kolundan tutup şöyle dedi: "Sanırım sana söylemeliyim. Bazı resimler buldum."

Bill koridorun ortasında durdu. "Nasıl resimler?"

"Kendin bakabilirsin," dedi Arlene ve onu süzdü.

"Dalga geçme." Bill sırttı. "Nerede?"

"Bir çekmecedeyim," dedi Arlene.

"Dalga geçme," dedi Bill.

Sonra da Arlene, "Belki geri dönmezler," dedi ve ânında kendi sözlerine şaşıtı.

"Olabilir," dedi Bill. "Her şey mümkün."

"Ya da belki geri dönerler ve..." ama lafını bitirmedi.

Karşıya geçerkenki kısa mesafede el ele tutuştular ve Bill konuştuğunda Arlene onun sesini zar zor duyabildi.

"Anahtar," dedi Bill. "Onu bana ver."

"Ne?" dedi Arlene. Kapıya uzun uzun baktı.

"Anahtar," dedi Bill. "Anahtar sende."

"Tanrım," dedi Arlene. "Anahtarını içeride bıraktım."

Bill kulpu yokladı. Kilitliydi. Sonra Arlene kulpu yokladı. Dönüyordu. Arlene'in dudakları aralıktı ve güçlkle, beklentiyle nefes alıyordu. Bill kollarını açtı, Arlene onlara sığındı.

"Endişelenme," dedi Bill onun kulağına. "Tanrı aşkına, endişelenme."

Orada kaldılar. Birbirlerine sarıldılar. Rüzgâra karşı koyarcasına kapıya yaslandılar ve birbirlerine destek oldular.

Amerikan yitik kuşağının en önemli öykücülerinden Raymond Carver, sıradan insanların acılarını ve mutluluklarını yalın bir dile yansıtır.

Raymond Carver, çağdaş Amerikan edebiyatının niteliğini yükselten Kirlili Gerçekçilik akımının öncüsü. Öykünün bugün de anayurdu olan Amerikan edebiyatında akla ilk gelen birkaç öykücüden biri. Sıkıntılı bir hayatın sonunda, 1988'de genç yaşta öldü. Ama günümüz öykücülleri onu bugün, geçmişte olduğundan çok daha iyi okuyor. Raymond Carver bizde de okurların ve edebiyat dünyasının çok sevdiği ve nitelikli edebiyat dendiğinde el üstünde tuttuğu yazarlardan.

Amerikan taşrasını, sıradan insanın yalnızlığını, insanların bazen içlerinde büyüyen kötücül duyguları, kadın ve erkek arasındaki çatışmayı, beyazların siyahlara ettiklerini, acı ve buruk anları hayatın sıradan parçalarınımışçasına anlatır Carver. Can yakıcı durumları önemsizmiş gibi dile getirirken öylesine içe işler ki, bir daha unutulmaları olanaksızlaşır. Son kertede yalınlaştığı dili, önce ayırılmışlardan alır gücünü, sonra da yeni okumalarla zenginleşen gizli anlamlarını açığa çıkarabilme gizilgücünden.

Raymond Carver okumadan geçen bir ömür yalandır...

SEMIH GÜMÜŞ

ISBN 978-975-07-1438-2

9 789750 714382